

WYROK

1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Ewa Naróg

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2014 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o zawarciu porozumienia ograniczającego konkurencję

na skutek odwołania (...) S.A. z siedzibą w B. od Decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 grudnia 2012 roku nr (...)

1. oddala odwołanie w całości;
2. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w B. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

XVII AmA 43/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 grudnia 2012 r., nr (...), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art.11 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu uznał za praktykę ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawarcie pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w B. a przedsiębiorcami tworzącymi sieć dystrybucji jej produktów porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku dystrybucji mebli, polegającego na stosowaniu w umowach z dystrybutorami postanowień przyznających (...) S.A. z siedzibą w B. prawo do ustalania cen odsprzedaży jej towarów stosowanych przez dystrybutorów i stwierdził jej zaniechanie z dniem 14 lutego 2012 r.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za naruszenie określone w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną na (...) S.A. z siedzibą w B. w wysokości 213 937 zł płatną do budżetu państwa.

III. Na podstawie art. 77 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z jej art. 80 oraz na podstawie art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciążył (...) S.A. z siedzibą w B. kosztami postępowania antymonopolowego opisanego w punkcie I decyzji i zobowiązał ww.

przedsiębiorcę do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w kwocie 223,25 zł w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

Przedmiotową decyzję w części dotyczącej wysokości kary pieniężnej określonej w punkcie II decyzji zaskarżył powód – (...) S.A. z siedzibą w B..

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1. Naruszenie art. 111 w zw. z art. 106 ust. 1 pkt 1, art. 109 ust. 2 i art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 6 i 8 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w niedostosowaniu wysokości kary do stopnia rzeczywistej szkodliwości naruszenia zasad konkurencji, w szczególności poprzez niepełne uwzględnienie przy określeniu wymiaru kary okoliczności łagodzących (w szczególności związanych z faktem złożenia wniosku leniency);

2. Naruszenie art. 109 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez niezastosowanie tych przepisów w stanie faktycznym sprawy wobec błędnego uznania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, iż złożony przez (...) S.A. wniosek leniency nie spełnia warunków określonych w tym przepisie pomimo, iż we wniosku (...) S.A. przedstawiła Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z własnej inicjatywy dowód, który w istotny sposób przyczynił się do wydania decyzji;

3. Naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 233 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art. 84 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na:

a. Przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i wyciągnięciu wniosków niewynikających z zebranego materiału dowodowego, poprzez uznanie, że (...) S.A. podejmowała działania polegające na dyscyplinowaniu dystrybutorów co do stosowanych przez nich cen, miały miejsce sytuacje wzajemnego monitoringu cen przez dystrybutorów, a także ich kontroli przez przedstawicieli (...) S.A.” podczas gdy dowody zebrane w trakcie postępowania wskazują jedynie na jednostkowe przypadki takich działań;

b. Przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i wyciągnięciu wniosków niewynikających z zebranego materiału dowodowego poprzez uznanie, iż dowodem na to, że spółka w praktyce realizowała zapisy dotyczące minimalnych cen odsprzedaży ma być zeznanie świadka S. Z. o treści „raz czy dwa ktoś tam wysyłał jakieś byle jakie pismo”;

c. Przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i wyciągnięciu wniosków niewynikających z zebranego materiału dowodowego poprzez wyciągnięcie z maila o treści „Przesyłam obniżone ceny na program S. (...) wraz z dostępnym stanem magazynowym. Ceny obowiązują od zaraz! Liczę na Waszą pomoc w wyprzedzaży zapasu!” wniosku jakoby przedstawiciele (...) S.A. w drodze wymiany korespondencji elektronicznej wywierali wpływ na dystrybutorów co do stosowanych przez nich cen.

Powołując się na powyższe zarzuty powód wniósł o:

1. Zmianę zaskarżonej decyzji w części dotyczącej wysokości kary pieniężnej określonej w punkcie II decyzji poprzez znaczne jej obniżenie, zgodnie z argumentacją przedstawioną w uzasadnieniu, w tym w szczególności poprzez zastosowanie art. 109 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i obniżeniu na jego kary wymierzonej spółce;

2. Zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, wraz z kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Spółka (...) S.A. z siedzibą w B. jest przedsiębiorstwem prowadzącym działalność gospodarczą m.in. w zakresie produkcji i sprzedaży hurtowej mebli. Spółka w głównej mierze produkuje meble skrzyniowe, które sprzedawane są do punktów sprzedaży detalicznej na terenie kraju i za granicą. Dystrybutorzy produktów spółki rozlokowani są na terenie całego kraju. Sieć dystrybutorów jest rozdrobniona. (...) sprzedawane są zarówno w dużych salonach meblowych posiadających szereg sklepów, jak również średnich sieciach sklepów meblowych, jak i małych salonach, których zakres działania ogranicza się do jednej miejscowości. Spółka w 2010 r. sprzedawała wyroby 259 odbiorcom, w tym 159 salonom meblowych. Do trzech największych kontrahentów Spółki pod względem obrotu należeli: (...) S.A., (...), (...).

W celach dystrybucji wyrobów Spółka (...) S.A. z siedzibą w B. zawiera pisemne umowy z dystrybutorami. W okresie od końca 2001 r. do połowy 2010 r. Spółka stosowała wzorzec umowy zawierający postanowienia określające detaliczne ceny minimalne. Od połowy 2010 r. Spółka stosowała wzorzec umowy o zmienionej treści, w którym określone zostały detaliczne ceny sugerowane. W dniu 1 czerwca 2011 r. Spółka (...) S.A. z siedzibą w B. wprowadziła wzorzec umowy o współpracy, który nie zawierał postanowień dotyczących cen sugerowanych.

W związku z zawiadomieniem byłego pracownika jednego z dystrybutorów mebli w Polsce, w dniu 21 października 2011 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe w sprawie porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku dystrybucji mebli, polegającego na stosowaniu przez Spółkę (...) S.A. z siedzibą w B. w umowach z dystrybutorami postanowień przyznających (...) S.A. z siedzibą w B. prawo do ustalania cen odsprzedaży jej towarów stosowanych przez dystrybutorów, co może stanowić naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W toku postępowania administracyjnego, w dniu 31 marca 2012 r. Spółka (...) S.A. z siedzibą w B., działając na podstawie art. 109 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2009 r. w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie do wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenia, złożyła wnioski o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pismem z dnia 11 czerwca 2012 r. zawiadomił Spółkę o nieuwzględnieniu wniosku.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 4 grudnia 2012 r. wydał decyzję będącą przedmiotem niniejszej sprawy.

Powyższy stan faktyczny jest pomiędzy stronami bezsporny. Na podstawie posiadanych dokumentów nie budzi on wątpliwości Sądu. W związku z powyższym stan faktyczny w przedmiotowej sprawie został ustalony jak wyżej.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Za bezzasadny należy uznać zarzut naruszenia art.233 § 1 k.p.c. w zw. z art.84 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegające na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów.

Powód nie kwestionuje, że miały miejsce, jako określa „jednostkowe”, przypadki działań polegających na kontrolowaniu i dyscyplinowaniu dystrybutorów co do stosowania przez nich cen. Ustalenia zaś Prezesa UOKiK, kwestionowane przez powoda nie odnoszą się do częstotliwości takich działań, lecz co do samej zasady.

Realizacją zapisów dotyczących minimalnych cen sprzedaży jest każda forma nacisku na kontrahenta, nawet jeśli polega to na wysłaniu „raz czy dwa jakiegoś bile pisma”. Wysłanie pisma, chociażby jednorazowe, nawiązującego do treści zawartego porozumienia świadczy niebicie, że strona obserwuje zachowania kontrahenta i przywiązuje istotne znaczenie do treści porozumienia. Kontrahent pozostaje w takim przypadku pod presją, że w razie nieprzebrzegania porozumienia, może się on spotkać ze strony powoda z ustalonymi sankcjami. Wywieranie zaś takiego dodatkowego

nacisku, jako zmierzającego do realizowania przez kontrahentów zapisów porozumienia jest praktyczną realizacją jego zapisów. Nie ma przy tym znaczenia, czy nacisk ten był skuteczny.

Należy przy tym zauważyć, że treść Pisma z dnia 6.06.2003 r. (k-277 akt admin.) zawiera jednoznaczną groźbę odmowy sprzedaży.

Zważyć należało, że wnioski wyciągnięte przez pozwanego w pełni mieściły się w granicach swobodnej oceny dowodów.

Sąd podziela wprawdzie zarzut powoda, że treść maila skierowanego do (...) nie pozwalała na wniosek, że stanowił on formę nacisku na dystrybutorów do stosowania przez nich cen, jednak w kontekście stwierdzonych takich działań w stosunku do innych podmiotów, fakt ten nie ma istotnego znaczenia dla treści rozstrzygnięcia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art.109 ust.2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zważyć należało, że zgodnie z tym przepisem, jeżeli przedsiębiorca uczestniczący w porozumieniu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu obniża karę, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 lub 2, nakładaną na tego przedsiębiorcę, jeżeli spełnia on łącznie następujące warunki:

- 1) przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód, który w istotny sposób przyczyni się do wydania decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11;
- 2) zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później niż w momencie przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1.

Powód nie wskazał jaki konkretnie dowód, który w istotny sposób przyczynił się do wydania decyzji przedstawił Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy. Zauważyć należy, że Prezes Urzędu dysponował umowami dystrybucyjnymi już w dniu 6 lipca 2011 r. w wyniku przeprowadzonego przeszukania (k-51 akt admin.). Twierdzenie powoda, że spełnił on przesłanki wynikające z tego przepisu są zatem gołosłowne.

Za bezzasadny należało uznać również zarzut naruszenia art.111 w zw. z art.106 ust. 1 pkt 1, art.109 ust. 2 i art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art.6 i 8 k.p.a. w zw. z art.83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż (...) % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6. Zgodnie zaś z art. 111 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa w art. 106-108, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Z przedstawionego wyżej stanu prawnego wynika, że ustawowe granice wymiaru karu wyznacza wysokość przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jednak jej wymiar musi uwzględniać w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Zdaniem Sądu w przypadku naruszenia zakazu określonego w art. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów do najistotniejszych okoliczności naruszenia przepisów ustawy należą rola jaka podmiot odegrał przy zawieraniu porozumienia oraz to czy z niego mógł lub uzyskał korzyści.

Bezspornym jest, że powód był organizatorem i beneficjentem przedmiotowego niedozwolonego porozumienia.

Wymierzona kara nie przekracza 3% jej maksymalnego wymiaru, co w ocenie Sądu oznacza, że uwzględniono niewielką szkodliwość działań, brak wcześniejszego naruszenia ustawy i zaniechanie stosowania praktyki.

Podkreślić należy, że ponad 10 letni okres stosowania praktyki przemawia przeciwko dalszemu obniżaniu wysokości kary.

W ocenie Sądu powód nie wykazał, że wymierzona kara nie uwzględnia jego potencjału ekonomicznego. Okoliczność, że powód poniósł stratę bilansową w latach 2010 i 2011 nie oznacza, że wymierzona kara prowadzi do jego eliminacji z rynku lub zagraża dalszemu funkcjonowaniu. W szczególności nie zostało wykazane, że powód nie ma już możliwości obniżenia kosztów swojej działalności np. w zakresie kosztów administracyjnych lub związanych z zarządzaniem.

Z tych względów odwołanie należało oddalić jako bezzasadne (art.467^{31a} § 1 k.p.c.).